

Belső szabályzat a Társaság tájékoztatási, tájékozódási kötelezettségeiről

A Reálszisztéma Értékpapír-forgalmazó és Befektető Zrt. – figyelemmel a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény előírásaira – az ügyfelei számára leginkább megfelelő szolgáltatások nyújtása, valamint kellő tájékoztatása érdekében jelen szabályzatban határozza meg feladatait.

1. Előzetes tájékoztatói kötelezettség

1.1 A Társaság a befektetési tanácsadási és portfólió-kezelési tevékenysége keretében kínált szolgáltatás nyújtása előtt meggyőződik az ügyfél:

- kockázatviselő képességéről
  - jövedelmi helyzetéről és befektetési céljairól
- és értékeli, hogy
- a kínált szolgáltatás megfelel-e a megjelölt befektetési céloknak
    - a befektetés tartamának kívánt időszaka,
    - a kockázatvállalási hajlandóság, képesség,
    - a befektetéssel megvalósítani kívánt cél vizsgálata
  - megfelel-e az ügyfél pénzügyi teherviselő képességének
    - az ügyfél rendszeres jövedelmének összege és forrása
    - az ügyfél birtokában lévő eszközök nagysága és szerkezete (likvid eszközök, befektetések, ingatlanok)
  - a kockázatok megértéséhez megfelelő ismerettel, tapasztalattal rendelkezik-e
    - az ügyfél által eddig megismert ügyletek és pénzügyi eszközök
    - eddig bonyolított ügyleteinek természete, mérete, gyakorisága
    - iskolai végzettsége, foglalkozása

A fentiek megítéléséhez az ügyfél köteles megadni a szükséges információkat az **1.sz. mellékletben** szereplő „**Alkalmassági teszt**”-en szereplő kérdések megválaszolásával. Az elért eredménynek megfelelően a Társaságunk megállapítja, hogy mely szolgáltatások köre nyújtható az ügyfél számára.

Amennyiben az információk alapján a Társaság úgy ítéli meg, hogy a szolgáltatás, az eszköz nem megfelelő az ügyfél számára, erre felhívja az ügyfél figyelmét.

Ha a portfóliókezelésen és a befektetési tanácsadáson kívüli befektetési szolgáltatások nyújtásakor – a teszt elvégzéséhez – az ügyfél nem adja meg az információkat, illetve nem ad elegendő információt ismereteiről és tapasztalatairól, a Társaság felhívja a figyelmét, hogy nem képes a szolgáltatás/pénzügyi eszköz megfelelőségét megállapítani. Az ügylet – az ügyfél figyelmeztetése mellett – végrehajtható akkor is, ha a megfelelőség nem állapítható meg, illetve nem áll fenn.

Amennyiben az ügyfél megtagadja az információt, számára nem lehet befektetési tanácsadási, illetve portfóliókezelési szolgáltatást végezni!

A kérdőívet a számlanyitást megelőzően kell kitölteni. A már számlával rendelkező ügyfelek esetén pótlólag, legkésőbb az ügyletkötését megelőzően szükséges a kérdőív kitöltése.

Az eredményt rögzíteni kell a nyilvántartási rendszerben és az azonosítási adatlapon. Az eredmény feltüntetésre kell, hogy kerüljön a megbízásokon és az elszámolási bizonylatokon is (az ügyfél az alkalmassági vizsgálat elvégzéséhez szükséges adatokat megadta/nem adta meg, adott termékkör vonatkozásában ismeri/nem ismeri a befektetés kockázatait).

1.2. A Társaság nem végez vizsgálatot a pénzügyi eszköz/ügylet megfelelőségének vizsgálatára azokban az esetekben, amelyek megfelelnek a 2007. évi CXXXVIII. tv. 45.§. (3) bekezdésében foglaltaknak. A Társaság ennek tényét az ügyletre vonatkozó megállapodással egyidejűleg az ügyfél tudomására hozza.

1.3. A Társaság nem végez továbbá megfelelőségi vizsgálatot a 2007. évi CXXXVIII. tv. 45. §. (5) (6) pontjaiban meghatározott esetekben.

1.4. A megfelelőségi vizsgálat végrehajtása során a társaság nem támaszkodhat a leendő szerződő fél/ügyfél által közölt információra, ha felismeri vagy fel kellene ismernie azt, hogy az információ nyilvánvalóan elavult vagy hiányos.

1.5. Ha a Társaság a megfelelőségi vizsgálat során rendelkezésére bocsátott információk alapján úgy ítéli meg, hogy a szerződésben foglalt pénzügyi eszköz vagy ügylet nem megfelelő a leendő szerződő fél/ügyfél számára, erre felhívja az ügyfél figyelmét.

1.6. Ha a leendő szerződő fél/ügyfél nem adja meg a megfelelőségi vizsgálat során kért információkat vagy a megadott információkat a Társaság elégtelennek tartja, felhívja a leendő szerződő fél/ügyfél figyelmét arra, hogy ebben az esetben nem képes a szerződésben foglalt pénzügyi eszköz vagy ügylet megfelelőségét megállapítani.

2./ Tájékoztatási kötelezettség üzletkötés előtt

2.1 A Társaság a befektetési szolgáltatási vagy befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatása keretében a szerződéskötést megelőzően tájékoztatja a leendő szerződő felet, aki a szerződés megkötését követően lakossági ügyfélnek minősül vagy lakossági ügyfél

a) a Társaságra vonatkozó alapvető tudnivalókról,

- o a Társaság elnevezése, székhelye és egyéb elérhetőségei,
- o a kapcsolattartás során használható nyelvek,
- o a kapcsolattartás módja, ideértve a megbízás küldésének és fogadásának módja,
- o a befektetési szolgáltatási, valamint a befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatási tevékenység végzésére jogosító engedélyének száma, valamint az ezen engedélyt kiadó felügyeleti hatóság neve és levelezési címe, és
- o függő ügynök igénybevétele esetén e tény, valamint az Európai Unió azon tagállamának megnevezését, amelyben az ügynököt nyilvántartásba vették

- b) a Társaság működésének és tevékenységeinek szabályairól,
- az ügyfél számára nyújtandó, a befektetési szolgáltatási tevékenység vagy a befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatásról szóló jelentés gyakoriságát, időzítését és jellegét,
  - az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek kezelése esetén ezen eszközök megóvását biztosító intézkedések összefoglalását, ideértve az ügyfél rendelkezésére álló befektetővédelmi rendszerről és annak működéséről szóló tájékoztatást,
  - az összeférhetlenségi politika leírását és
  - az ügyféltől kapott megbízás végrehajtására vonatkozó általános szabályokról szóló végrehajtási politika tartalmát.
- c) a szerződésben foglalt ügyletben érintett pénzügyi eszközzel kapcsolatos tudnivalókról,
- a pénzügyi eszköz kockázatára, ideértve a tőkeáttétel lényegére és hatásaira vonatkozó tájékoztatást és a teljes befektetett összeg esetleges elvesztésének kockázatára vonatkozó felhívást,
  - a pénzügyi eszköz piaci helyzetére,
  - a pénzügyi eszköz árának volatilitására, illetve a piac elérésében tapasztalható esetleges korlátokra,
  - a pénzügyi eszköz szerződéskötés időpontját megelőző időszakra vonatkozó árfolyamalakulására,
  - arra a tényre, hogy az adott pénzügyi eszközre vonatkozó tranzakció, pénzügyi kötelezettségvállalás és a további kapcsolódó kötelezettségek – ideértve a feltételes kötelezettségvállalást is – eredményeképpen az ügyfél pótlólagos költségekre számíthat a pénzügyi eszköz megszerzésének költségén felül,
  - a pénzügyi eszközzel kapcsolatos letéti követelmény vagy hasonló kötelezettség érvényesülésére,
  - pénzügyi eszköz forgalomba hozatala esetén, ha az Európai Bizottság 2003/71/EK irányelve szerinti kibocsátási tájékoztató készült, ennek közzétételi helyére,
  - annak a kölcsönhatásnak a lényegére, amely eredményeképpen egy egynél több összetevőből álló pénzügyi eszköz kockázata esetleg meghaladhatja az egyes összetevők kockázatainak összegét, a pénzügyi eszköz egyes összetevőinek leírására, és
  - a garanciát magában foglaló pénzügyi eszköz esetében a garancia természetének részletezésére oly módon, hogy abból mind a garanciavállaló, mind a garantált intézmény megismerhető legyen és a garancia lényege megítélhető legyen.
- d) a szerződésben foglalt ügylettel kapcsolatos tudnivalókról, ideértve az ügyletet érintő nyilvános információkat, valamint az ügylet kockázatát,
- e) a leendő szerződő fél tulajdonában lévő vagy őt megillető eszközök kezelésének szabályairól,
- ha az ügyfél eszköze a Társaság nevében eljáró harmadik félhez kerül, a harmadik személy felelőségéről, esetleges fizetéseképtelenségének az ügyfélre vonatkozó következményeiről,
  - ha a harmadik személy kezelésében az eszközök gyűjtőszámlára kerülnek, ebből adódó kockázatok

- kifejezetten tájékoztatni, ha a számlaszerződés irányadó jogától a harmadik személy eltérő joga is vonatkozik,
  - tájékoztatni az eszközökre vonatkozó biztosítéki kötelezettségről, illetve beszámítási jogosultságról,
- f)* a szerződéskötéshez, valamint – keretszerződés létrehozatala esetében – az egyes ügyletek kötéséhez kapcsolódó költségről, díjról, amely az ügyfelet terheli,
- tájékoztatást ad adott megbízáshoz kapcsolódó költségről, díjról, jutalékról (pénzügyi eszközönként és ügyleteként), valamint adóról, amelyet a befektetési vállalkozás von le vagy számol el,
  - megjelöli az egyes devizák vagy valuták megnevezését, az alkalmazott átváltási árfolyamot és az átváltás költségeit, ha a teljes árat vagy annak egy részét külföldi valutában vagy devizában kell megfizetni,
  - felhívja a leendő szerződő fél vagy az ügyfél figyelmét arra, hogy a szerződésben meghatározott pénzügyi eszközre vonatkozó ügylet kapcsán olyan költség, illetve adófizetési kötelezettség keletkezhet, amely megfizetése nem a társaságon keresztül történik,
  - tájékoztatást ad a fizetésre vagy a teljesítés módjára vonatkozó egyéb szabályokról.
- g)* a jogvita esetére kikötött jogról, ha az eltér a szerződésre irányadó jogtól,
- h)* a jogvita esetén hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságról, és
- i)* a minősítéséről, illetve szakmai ügyfél esetén arról a tényről, hogy kérheti a lakossági ügyfélre vonatkozó feltételek biztosítását.

2.2 Társaságunk a tájékoztatási kötelezettségének teljesítése során világos, közérthető, kiegyensúlyozott és pontos tájékoztatásra törekszik, azaz

- nem titkol el lényeges információt, nem ad szándékosan félreértelmezhető információt és nem állít be lényeges körülményt, tényt vagy adatot lényegtelenként,
- nem hangsúlyozza a befektetési szolgáltatási tevékenység, a befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatás vagy a pénzügyi eszköz előnyös tulajdonságait, illetőleg jellemzőit anélkül, hogy ezzel egyidejűleg a hátrányos tulajdonságok vagy jellemzők, illetőleg a kockázatok tárgyilagos és pontos bemutatására sor kerülne,
- nem használ a leendő szerződő fél vagy az ügyfél számára nyilvánvalóan érthetetlen, értelmezhetetlen kifejezést, nyelvtani szerkezetet.

3./ Tájékoztatási kötelezettség ügyletkötés után

3.1 Társaságunk a befektetési szolgáltatási tevékenysége keretében – kivéve a portoliókezelési tevékenységet – végrehajtott megbízást követően

- haladéktalanul tájékoztatja az ügyfelet a megbízás végrehajtásával kapcsolatos információkról,

- lakossági ügyfél esetén tájékoztatást ad haladéktalanul, de legkésőbb a megbízás végrehajtásának napját követő kereskedési napon, vagy ha a megbízást a Társaságunk harmadik személy közreműködésével hajtotta végre, e harmadik személy igazolásának kézhezvételét követő munkanapon a megbízás végrehajtásáról. A tájékoztatást nem kell megadni, ha ugyanezt az információt a lakossági ügyfél harmadik személytől is haladéktalanul megkapja.
- az ügyfél kérésére tájékoztatást ad az ügyfél megbízásának aktuális állapotáról.

3.1.1 Társaságunk a tájékoztatást az alábbi tartalommal adja meg:

- a befektetési vállalkozás neve,
- az ügyfél neve vagy más azonosítója,
- a kereskedési nap,
- a megbízás végrehajtásának időpontja,
- a megbízás típusa,
- a kereskedési helyszín neve, illetve azonosítója,
- a pénzügyi eszköz megnevezése és azonosítója,
- az eladás/vétel megjelölés,
- a megbízás természete, ha sem eladásnak, sem vételnek nem tekinthető,
- a pénzügyi eszköz mennyisége,
- a pénzügyi eszköz kereskedési egységének ára, megjelölve a kereskedési egységet is,
- a teljes költség,
- a befektetési vállalkozás által az ügyfél felé felszámított jutalékának, díjának és egyéb költségeinek teljes összege, és – a lakossági ügyfél kifejezett kérésére – ennek jogcímenkénti lebontása,
- az ügyfél kötelezettségei az ügylet teljesítésével kapcsolatosan, ideértve a pénzügyi teljesítés, vagy a fizikai leszállítással történő teljesítés határidejét, és a teljesítéshez szükséges számlaszámok és egyéb információk, és
- ha az ügylet során az ügyféllel szembeni partner a befektetési vállalkozás maga, a befektetési vállalkozással azonos vállalatcsoportba tartozó személy, vagy a befektetési vállalkozás egy másik ügyfele volt, akkor ennek ténye, kivéve, ha a megbízás végrehajtására olyan kereskedési rendszeren keresztül került sor, amelyben a kereskedési szabályok ezt nem teszik lehetővé.

3.2 A Társaság, ha a befektetési szolgáltatási tevékenysége keretében portfoliókezelési tevékenységet végez, a végrehajtott ügylettel kapcsolatos tájékoztatását – az ügyfél rendelkezése szerint –

- ügyletenként, vagy
- rendszeres – félévenkénti – jelentési kötelezettsége keretében adja meg.

3.2.1 A jelentést a lakossági ügyfél számára az alábbi tartalommal adja meg:

- a befektetési vállalkozás neve,
- az ügyfél neve vagy más azonosítója,
- a jelentésben foglalt időszakra érvényes portfolió összetétele és értékelése, ideértve minden, a Társaságunk kezelésében lévő pénzügyi eszköz piaci értékét és a pénzeszközök kezdő és záró egyenlegét, és a portfoliónak a jelentésben foglalt időszakra érvényes hozamát,
- a jelentésben foglalt időszakban az ügyfél felé felszámított jutalékok, díjak és egyéb költségek teljes összege, legalább a kezeléssel és a megbízás végrehajtásával összefüggő tételek elkülönítésével, vagy az ügyfél kifejezett kérésére, az általa megadott részletzettséggel,

- a jelentésben foglalt időszakra vonatkozó hozam összehasonlítása a Társaságunk és az ügyfél között létrejött megállapodásban foglalt referenciaértékkel,
- a jelentésben foglalt időszakban az ügyfél portfóliójában lévő pénzügyi eszközön realizált osztalék, kamat, kamatnak minősülő vagy egyéb hozamjellegű kifizetés összege jogcímenként,
- a jelentésben foglalt időszakban történt olyan társasági események, amelyek az ügyfél portfóliójában lévő pénzügyi eszköz kapcsán valamilyen jog vagy jogosultság keletkezésével jártak, és
- minden egyes, a jelentésben foglalt időszakban végrehajtott ügylet kapcsán az ügyletkötést követően meghatározott információ, kivéve, ha az ügyfél az ügyletenkénti tájékoztatást választotta. Ebben az esetben a Társaság a portfóliókezelési tevékenysége keretében az ügyfél megbízása alapján végrehajtott ügyletekről szóló tájékoztatását legkésőbb az ügylet végrehajtásának napját követő első kereskedési napon, vagy ha a megbízást a befektetési vállalkozás harmadik személy közreműködésével hajtotta végre, e harmadik személy igazolásának kézhezvételét követő kereskedési napon, ügyletenként adja meg. A tájékoztatást nem kell megadni, ha ugyanezt az információt a lakossági ügyfél harmadik személytől is haladéktalanul megkapja.

3.3 Ha az ügyfél az ügyletenkénti tájékoztatást választotta, a Társaságunk a portfóliókezelési tevékenysége keretében az ügyfél megbízása alapján végrehajtott ügyletekről szóló rendszeres jelentését

- az ügyfél kifejezett kérésére negyedévente,
- egyébként évente, illetve
- ha Társaságunk portfóliókezelési tevékenysége keretében az ügyféllel olyan szerződést kötött, amely tőkeáttételes portfólió kialakítását teszi lehetővé, legalább havonta

elkészíti és az ügyfél rendelkezésére bocsátja.

Ha a Társaságunk a portfóliókezelési tevékenysége keretében az ügyfél számára vezetett számlán feltételes kötelezettségvállalással járó nyitott pozíciót tart nyilván, vagy ilyen pozíciót eredményező ügylet végrehajtását vállalta, az ügyfél rendelkezésétől függetlenül, legkésőbb a veszteséget eredményező ügylet végrehajtásának napját követő kereskedési napon tájékoztatja az ügyfelet, ha az ügyfél által realizált veszteség meghalad egy, a befektetési vállalkozás és az ügyfél között létrejött szerződésben meghatározott határértéket.

3.4 Társaságunk a befektetési szolgáltatási tevékenysége keretében kezelt, az ügyfél tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszközről és pénzeszközről, évente, az alább meghatározott tartalommal jelentést készít és azt ügyfél rendelkezésére bocsátja.

3.4.1 A jelentést az alábbi tartalommal készíti el:

- az ügyfél tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszközök és pénzeszközök állománya és részletezése a jelentésben foglalt időszak végén,
- az ügyfél tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszközök és pénzeszközök azon állománya, amely értékpapír-finanszírozási ügylet tárgyát képezte a jelentésben foglalt időszakban, és
- az értékpapír-finanszírozási ügylet tárgyát képező ügyfél tulajdonában lévő vagy őt megillető pénzügyi eszközön és pénzeszközön realizált eredmény, és az eredmény számításának alapja.

Ha az ügyfél portfóliójában olyan pénzügyi eszköz vagy pénzeszköz található, amelyre vonatkozóan a teljesítés még nem történt meg, akkor meg kell jelölni, hogy a Társaság által adott fenti tartalmú tájékoztatás a kereskedési napra vagy a teljesítés napjára vonatkozik-e, és az erre vonatkozó információt ezzel egyező szemléletben adja meg.

A portfóliókezelési tevékenység végzése keretében az ügyfél számára a fent meghatározott jelentési kötelezettségét a 3.2 és 3.3 pontban meghatározott jelentési kötelezettség keretében, azzal együttesen is teljesítheti.

4./ A szerződésre vonatkozó formai és tartalmi követelmények

Társaságunk az ügyféllel kötött szerződését az üzletszabályzatában foglaltak szerint írásba foglalja. Nem kell a portfóliókezelési tevékenység végzése keretében az ügyféllel kötött, pénzügyi eszközre vonatkozó ügylet végrehajtására vonatkozó megállapodást (a továbbiakban: megbízás) írásba foglalni, ha arra egy írásba foglalt, hatályban lévő keretszerződés alapján kerül sor, és a megbízást a befektetési vállalkozás elektronikus úton rögzíti.

A befektetési vállalkozás az ügyfél azonosítására nem használhat olyan utalást vagy jelzést, amely alkalmas az ügyfél személyének elfedésére vagy megnehezíti annak azonosítását.

5./ A szerződéskötés megtagadása

Társaságunk a befektetési szolgáltatási tevékenysége és a befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatása keretében történő szerződéskötést, valamint a hatályban lévő keretszerződés alapján kapott megbízás végrehajtását megtagadja, ha

- a) azzal bennfentes kereskedelmet vagy piacbefolyásolást valósítana meg,
- b) az jogszabályba, vagy a szabályozott piac, a szabályozott piacra vonatkozó feltételeknek megfelelő harmadik országbeli tőzsde, elszámolóház, elszámolóházi tevékenységet végző szervezet vagy központi értéktár szabályzatának rendelkezésébe ütközne,
- c) a leendő szerződő fél, illetőleg az ügyfél személyazonosságának igazolását vagy az azonosítást megtagadta, valamint ha a személyazonosság vagy az azonosítás más okból sikertelen volt,
- d) a végrehajtandó alkalmassági teszthez szükséges információkhoz nem jutott hozzá, vagy
- e) az alkalmassági teszt eredménye nem teszi lehetővé az adott pénzügyi eszköz tekintetében kért szolgáltatás nyújtását az ügyfél számára.

A befektetési vállalkozás haladéktalanul bejelenti a Felügyeletnek, ha a szerződéskötést vagy a megbízás végrehajtását az a) pont alapján megtagadta.

6./ A szerződések és megbízások nyilvántartása

Társaságunk egységes, folyamatos és időrendi nyilvántartást vezet

- o saját számlás kereskedés keretében kötött minden ügyletéről, és
- o az ügyfelek által adott megbízásokról.

A nyilvántartást úgy vezeti, hogy alkalmas legyen annak megállapítására, hogy az adott megbízást az ügyfél javára vagy saját számlára teljesítették. E nyilvántartási kötelezettség teljesítése érdekében a befektetési vállalkozás az ügyféltől kérheti

- o az ügyfél azonosítására szolgáló adatokat és
- o a pénzmosás megelőzéséről szóló törvényben meghatározott adatokat.

6.1 Bizonylat szinten az eddigieken túl feltüntetésre kell kerülni

- ügyfél besorolása
- a piac típusa (MTF, szabályozott piac, OTC)
- piac (tőzsde), annak elérhetősége és/vagy a Partner
- teljesítés értéknapi, pénz, értékpapírmozgások értéknapja
- best exe, exe only
- order – óra/perc/sec.
- Kötés – óra/perc/sec.

6.2 Az üzletkötéshez kapcsolódó nyilvántartási kötelezettség adatainak a már meglévők mellett az alábbi adatokkal kell bővülnie:

- a megbízás beérkezésének pontos ideje
- meghatalmazott rögzítése, amennyiben a megbízást Ő adta
- a tranzakcióban résztvevő másik fél
- a kereskedési csatorna megnevezése
- az ügyletet kötő, illetve a teljesítésért felelős személy neve
- összeférhetetlenség kapcsán feltüntetni a bizonylaton, ha az ügyletet dolgozó kötötte
- a teljesítési hely típusának megnevezése
- OECD ország piaca: igen/nem
- Helyi idő GMT-től való eltérése

Társaságunk a nyilvántartásában szereplő adatokat a szerződés teljesítésétől, illetve annak megszűnésétől számított öt évig megőrzi.

Budapest, 2008. január 31.

Reálszisztéma Értékpapír-
forgalmazó és Befektető Zrt.